

Z blížkých i dálných krajů.

POTÁPĚČI STRÝČE SAMA.

Při příležitosti potopení se americké ponorky F-4 v zálivu Honolulu dověděla se veřejnost o jednom z nejzajímavějších a nejméně známých odborů námořní služby ve Spojených Státech, o potápěčích. Veřejnost velmi často dočítá se o odvaze námořníku Strýče Sama, o dobrém výcviku pravidelného vojáka, ale jenom zřídka dovidá se o potápěčích, jejich služba je nejobtížnější a vyžaduje nadobyté nejvyšší události, ježto při každém sestupu do hlubokých vod potápěč vydává život svůj v zářku.

Jenom však taková tragédie jako ponorky F-4 vyvolá je do popředí a píše se o nich na prvních stránkách časopisů. Jinak tyto stateční lidé, kteří konají Strýč Samovi služby nejobtížnější, jsou zapomenuti. Pravděpodobně hlavní příčina toho, že více nedovídáme se o našich potápěčích je okolnost, že potápěčství je vlastně jejich mimořádným zaměstnáním, kterému věnují se jenom v případě potřeby. Jsou to mnohostranně vycvičení námořníci a potápěčství je jenom součástí jejich řemesla.

Nalézali se námořníci ve službách Strýče Sama po čtyry roky a měli se pochlebivým dobým rekordem, dostane se mu příležitost k návštěvě námořní dělostřelecké školy po šest dalších měsíců. V těchto školách, jež nalézají se ve Washingtoně a Newportu, zvláště učitelé snaží se učinit z námořníků dokonalé odborníky. Učí se tu vykonávat veškeré práce a dělem, minou a torpédem. Mezi novými naukami je také potápěčství.

Pátání po torpédech je jedním z hlavních posláních těchto potápěčů ve službách Strýče Sama. Je to také jedna z nejnepříjemnějších služeb. Množství vypálených torpéd mine se s ellem a mnohá z nich klesnou ku dnu mořskému. Torpéda mají velkou cenu a proto musí být nalezena. Potápěčům připadá povinnost, aby po nich pátrali a snažili se je přinést na povrch vody. Někdy klesá torpédo ku dnu mořskému, poněvadž jeho hybný mechanismus nebyl dobře připraven při vypálení. Při pátrání po torpédu potápěč snadno může narazit na tento mechanismus a pak — běda mu!

Námořní odbor Spojených Států ztratil množství svých nejlepších potápěčů následkem podobné nehody. Potápěč při takové nehodě je poraněn propellerem a nebo vzduchová trubice je přerfzmuta a nešťastník se utopí nebo je zadušen nesmrtelným tlakem vody.

Většina velkých lodí má několik zkušených potápěčů na palubě. Námořní odbor Spojených Států má těchto potápěčů, kteří se pro svoje povolání připravovali, několik set. Za svoji bezpečnou službu jsou zvláště placeni a dostávají \$1.20 za každou hodinu, kterou stráví pod vodou.

Mezi nejproslulejší potápěče ve službách Strýče Sama počítají se námořní ohroštrůžce J. W. Rabbitt a Ralph Walker, námořní dělostřelce. Obá nalézají se na lodi Ozark, jež v přítomné době nalézá se přístavišti v New Yorku. Walker je pry bez odporu nejdůležitější ze všech amerických potápěčů.

Rabbitt sám vzdává mu takové uznání: "To není člověk, to je úhoř," prohlásil v minulých dnech, když o něm mluvil se zpravodajem jistého new-yorského časopisu. Obá tyto nejdůležitější potápěči pracovali spolu po delší dobu a přilnuli k sobě jako bratr k bratru. Jde-li jeden z nich ku dnu mořskému, druhý bě nad jeho bezpečnost. Dopluňují se vzájemně a vykonávají ty nejobtížnější ponory.

Walker je mladý muž příjemného vzhledu. Je mu třicet let, ale vyhlíží mnohem mladší. Na lodi je od svých dvanácti let. Nalézal se několikrát ve velkém nebezpečí a téměř utonul při ponoru se. Vychoval se v New Yorku před několika lety. Vzpomíná na tuto událost často a dnes je pro něho žertem.

"Nebyl jsem příliš hluboko," vyprávěl úsměvem, "a nevěděl jsem, co se stalo, až následujícího dne. Potopil jsem se, a když

nalezl nějaké kotelní trouby, které náhodou spadly s paluby. Připravil jsem si vzduchovou rouru a zároveň otočil jsem kolem sebe provaz s přístrojem ku měření hloubky. Nebyl jsem ve vodě příliš dlouho, když jsem uznal, že jsem tažen, jak jsem se domníval, proudem. Náhle byl jsem vytážen na povrch vody a na lodici. Nevěděl jsem, co se stalo a jenom jsem uznal, že moji druhové dívají se na mne jakási podivně."

Ostatek dopověděl Rabbitt. Vypravoval, že jedna z lodic zachytila lano na měření hloubky, kterým Walker byl obvázan a plula ku předu velice rychle, přes to, že bylo za ni voláno, aby zastavila. Toto lano bylo rychle přerfzmuta, ale nebyl toho, byla by přerfzmuta i vzduchová roura a Walker byl by ztracen.

Walker mohl být zatažen k propelleru a rozřezán. Potápěč nedovověděl se od svých druhů tohoto dne co se stalo. Pověděli mu o tom až dne následujícího. Po nehodě Walker znovu se potopil a dokončil svoji práci. V jiném nebezpečí života nalézal se Walker při potápění nedaleko Colón v Panamském pásmu. Spustil se s dělové lodice Paducah. Bylo to v nehlubokých místech. Nastal odliv a lodice poklesla zatlačivši Walkeru do bahna. Walker držel se při dnu a když lodice se opět zdvihla, byl vytážen. "Jedinou záchranou pro mne bylo měkké bahno, do kterého byl jsem zatlačen," pravil Walker.

Také ohroštrůžce Rabbitt zažil mnoho vzrušujících zkušeností při svém potápění. Získal potápěčskou medaili již jako posluhač námořnické dělostřelecké školy. Spustil se tehdy do vody 63 stop hluboké v Newport a nalézal kotvu, kterou ztratila válečná loď Tennessee. Velmi často nalézal se v nebezpečí ztráty života, ale jeho duchapřítomnost jej nikdy neopustila. Při potápění člověk musí být nejenom odvážný, ale i chladnokrevný a nikdy nesmí ztratit hlavu.

Vzrušující zkušenost zažil potápěč Adams v Bar Harbor, Me., v roce 1905, kdy atlantické loďstvo Spojených Států mělo manévry, při nichž prováděno bylo pokládání min. Válečná loď Illinois ztratila jednu z těchto min a ohroštrůžce Adams byl poslán, aby ji našel. Voda v těch místech byla asi 75 stop hluboká. Adams pátral po ztracené mině na dně mořském po několik minut bezvýsledně. Když uznal, že po mině pátral by dále marně, dal zprávu, aby byl vytážen. Nedošlo však žádné odpovědi. Komunikace s povrchem byla přerušena.

Adams po té shledal, že při hledání miny a přeházení zapletl vzduchovou trubici okolo kotvy. Snažil se dostat z této nebezpečné situace, ale marně. Byl dole tak dlouho, že jeho kamarádi po bezvýchledném signalisování se domýšleli, že je mrtev. Počali vytaňovat, jak se domýšleli, jeho mrtvolu. Tam se stalo, že vzduchová trubice byla napjata, ale za to kotva povolila. Při tom Adamsovo přeraženo bylo jedno zebro. Do přílby utvořen byl značný otvor. Adams ihned uzavřel jej prstem, aby voda nemohla se k němu dostat. Byl by jistě zabynul, kdyby jiný potápěč se nepopončil a neosvobodil jej z nebezpečné situace.

HISTORIE ZVONU SVOBODY.

Proslulý Zvon svobody poslán bude v červenci tohoto roku z Philadelphie na Panamsko-Pacifickou výstavu do San Franciska a na své cestě zastaví se také v různých velkých západních městech, počítaje v to i Omahu. Dle dosavadních dispozic zvon přivezen bude do Omahy asi 5. července. Bude jistě mnoho těch, kdož dostaví se na nádraží, aby spatřili tuto významnou americkou památku. Především školní děti zajímají se o cestu Zvonu svobody a dostaví se v plném počtu na nádraží každého města, kde zvláště vlak, který zvon poveze ku břehům Pacifiku se zastaví. Jistě zavedeme se všem, povinně-li historii tohoto nejdůležitějšího a nejvýznamnějšího zvonu v Americe.

V roce 1751 senát provincie Pennsylvania rozhodl se zakoupiti

pro státní kapitolu zvon. Jmenovali Isaac Norris, Thomas Leecha a Edwarda Warnera jako výbor k jeho zakoupení. Jmenování zakoupili zvon v Anglii. Měl dvanact stop v okruhu při základně a byl čtyry stopy vysoký. Byl vyřezán v státním kapitolu se zvláštními obřady.

Ze zápisků města Philadelphia se dovídáme, že třicet dollarů bylo sebráno, aby zakoupeno bylo maso, pivo a rum pro shromáždění občerstveno v den, kdy zvon poprvé se rozhláhol. Srdce zvonu rozkřivalo se a udeřilo poprvé dne 17. dubna roku 1753. Po třináct let následujících zvon užívalo se ve státním kapitolu bez jakékoliv zvláštní příhody.

Ale významný den pro zvon přišel dne 8. července v roce 1776, nikoliv dne 4. července, jak mnozí mají za to. Prohlášení neovvislosti přijato bylo sice dne 4. července, ale teprve dne 8. července bylo čteno občanstvu města Philadelphia. V 11 hodin toho dne Andrew McNair, zvoník v státním kapitolu, chopil se provazu a počal vyzvánět "svobodu po celé zemi". Všechny zvony v Philadelphii připojily se k zvonu na státním kapitolu.

Když hláhol zvonů ustal, John Nixon vystoupil na schody státního kapitolu a počal předčítati Prohlášení neovvislosti. Obrovské zástupy utíhaly a naslouchaly slohám Nixonovým bez dechu. Velká novina přišla, která rozradostila všechna srdce. Sotvaže Nixon dočetl prohlášení Andrew McNair počal zvonit.

Během revoluční války zvon tento rozhláhol se vždy, kdykoliv došlo zprávy o vítězství nad Anglii. Po válce pak zvon tento rozhláhol se vždy o dnech, důležitých pro město, stát nebo národ.

Když jednoho dne zvěstoval zvon občanům města Philadelphia úmrtí nejvyššího soudce Marshalla, praskl a povstala trhlina asi devětačtyřicet palců zdlé. Byly činěny pokusy za tím účelem, aby zvonu navrácen byl bývalý zvuk, ale marně. Zvon svobody se odmlčel.

Zvon zůstal stále ve Philadelphii až do roku 1885, kdy dopravěn byl do New Orleansu na světovou výstavu bavlny. Od té doby dopravěn byl na každou z důležitých a velkých výstav, jež uspořádány byly ve Spojených Státech. Tak v roce 1893 dopravěn byl na světovou Kolumbienskou výstavu do Chicaga; v roce 1895 do Atlanta, Ga.; na výstavu bavinářských států; v roce 1902 do Charleston, S. C.; na jinou výstavu; v roce 1903 do Bostonu při příležitosti Bunker Hill oslavy a konečně v roce 1904 do St. Louisu na výstavu, uspořádanou na počest zakoupení Louisiana. Letos vykoná cestu do San Franciska, kde k jeho uvítání konají se již pilné přípravy.

KANÁRCI A VÁLKA.

Je zajímavou skutečností, že většina zpěvavých ptáků, kteří jsou oblíbeni v této zemi v domácnostech, přicházejí ze země, nyní nalézající se ve válce. V normálních dobách od 20,000 do 50,000 kanárů je přiváženo do této země každého roku. Tento přívaz válkou byl téměř zastaven a nyní v obchodech s ptačím žvízem je velký nedostatek zpěvavých ptáků. Nyní vyskytlo se hnutí, které snaží se povzbuzovati chov kanárů a jiných zpěvavých ptáků pro oběd. Právě se, že v chovu kanárů a jiných zpěvavých ptáků otevírají se velké příležitosti

ve Spojených Státech. Dobré výsledky slibují se těm, kteří umou se chovu a plnou energii. V Evropě hlavně v horských krajích pěstují se kanáři pro vývoz. Známei praví, že horské krajiny na jihu Spojených Států jsou zvláště dobře přízpůsobeny pro chov zpěvavého ptačtva.

V minulých letech chov a výevik zpěvavých ptáků prováděn byl ve velkém hlavně v severní Anglii, Škotsku, Belgii a Německu. V Hareských horách v Německu velké množství rodin nalézálo velmi dobrou obživu v chovu kanárů a z těchto krajů přiváženi byli do Spojených Států nejlepší zpěvavkové.

Asi před 300 lety loď, která vešla náklad zpěvavého ptačtva z Kanárských ostrovů, stroskotala se na pobřeží Itálie. Ptáci byli osvobozeni a letěli na pevninu, kde mnozí z nich opět byli lapeni. Množství těchto zpěvavých ptáků dopraveno bylo do Německa a oblibu v nich nalézali jmenovitě horalé. Tito začali se zabývat chovem těchto exotických ptáků a vyvinuli z chovu toho běh ptáci, nalézající se na Kanárských ostrovech, zpívají velmi krásně, ale přece ne tak jako ti, kteří vycvičeni jsou v Německu. Jejich péř není také tak žlutá jako těch, kteří nepoznali nikdy svobody a výhradně odkázáni byli na svoji kličku. Ale původní domov těchto ptáků byl na Kanárských ostrovech. V Evropě pak podařilo se pěstitelům vypěstovati různé druhy. Neznámější ovšem jsou v přítomné době kanáři haréti, ale angličtí a belgická mají velmi dobré jméno a těží se oblibě v trhu hem doby důležitou industrii.

Většina kanárů, kteří posláni jsou do této země z Německa, je vycvičena, tak aby zvýšena byla jejich cena. Ptačkové pravidelně jsou umísťováni do kliček ve většince kde nalézají se již zpěvavkové, kteří nazýváni jsou "campanari". Kanár, který považuje se za zvláště schopného učitele, cení se až na \$150. Většina kanárků je učena zpěvu kolovrátky. Učení je dosti pomalé, ale poněvadž v stejné době velké množství kanárů se učí, dobře se vyplácí. Dobry pěstitel může vychovat až 1,000 zpěváků v jedné sezóně.

Nežli kanáři prodáni jsou velkoobchodníkům, jejich schopnost zpěvná je vyzkoušena. Toto zkoušení provádí odborník, který kanáry dle schopnosti rozděluje v různé třídy. Odborník tento rychle rozpozná schopnost zpěvavkové a označí jeho kličku příslušným znamením. Někteří jsou vráceni k dalšímu výeviku, ježto doposud nejsou připraveni k dopravě do trhu. S každým kanářem, posláným do trhu, jde záruka, a má hlas.

Kanáři z Anglie, Belgie a Škotska jsou více ceněni pro krásu peří než pro schopnost zpěvu. V některých krajích Anglie pěstují se kanáři hlavně k vůli krásě perí. V Anglii o kanáry jeví se větší zájem než v naší zemi a jsou velmi často pořádaný výstavy, kde udílí se ceny zvláště krásným ptákům. Na poslední výstavě v Londýně vystaveno bylo 2,800 různých druhů kanárů. Tisíce rodin v Anglii, Německu a v jiných evropských zemích chová kanáry v klecích a ptačkové tito jsou jim tak milí, že běhají i do této země, když se odhodlají se vystěhovati. V přítomné době v Americe konají se právě tři velké výstavy zpěvavých ptáků a sice v New Yorku, Buffalu a Toronto. O všechny tyto výstavy jeví se velký zájem.

SMUTNÝ ÚDEL SLAVNÉHO PĚVCE.

Edward de Reszke, slavný polský basista a po mnoho roků člen Metropolitan opery v New Yorku, žije nyní ve sklepě v Polsku, dle sdělení časopisu The New York Times. Nemá pry žádného topiva, žádného oleje, ni kávy a jiných potravin. Hladověi a je odkázán na pomoc milosrdných sousedů, kteří nemají také nazbyt, ježto válkou byli připraveni na mizinu.

Tyto informace došly v minulých dnech Americkému polskému pomocnému výboru, ježto je paní Marcela Sembričová předsedkou. O zoufalém stavu pěvce dověděl se výbor od jeho bratra Jana de Reszke, známého tenoristy. Jeho nebohý bratr mu o svém postavení psal.

"Nebohý můj bratr," pravil tenorista, "nemohl se dostat z válečného pásmu v čas. Dopis psal před několika týdny a bojím se, že nepřijde tyto obtíže. Měl krásné panství a dosti peněz, ale o všechno připraven byl válkou."

Edward de Reszke napsal svému bratru dopis následujícího znění:

"Drahý bratře! Nevím, dostaneš-li někdy tyto moje řádky. Je velice obtížno dostat se z tohoto pásmu nepřetržitých bojů a bombardování. Válka propukla tak náhle, že nebylo možno se odtud dostat. Byl jsem nucen zůstat zde na svém panství v Garnesku. Tato část polské země proměněna byla v poustinu. Všude je pusto a každý trpí. Můj krásný zámeček postihl obyčejný osud ve válce. Byl spálen. Žiji nyní ve sklepě. Padne-li sem střela, nenaleznu před ní záchrany. Tak prudké boje byly v těchto místech, že po několik dní nemohl jsem ani hlavu vystrčit. Byli jsme mezi dvěma ohni. Celá Polska potřebuje pomoci."

"Nemám žádného uhlí, oleje, kávy a jenom trochu obilí mě zůstalo. Následkem hladu a velkých dešťů měl jsem jenom chatrné přístřeší, ale můj osud je stejný jako všech mých spolukrajanů zde. Každý z nich nalézá se v nouzi. Každý trpí. Mnozí zemřeli následkem velkého utrpení a mnozí ještě stanou se obětí hladu a nemoci, nepřijde-li co nejdříve pomoc. Kniže Lukoirski a jeho manželka dostali se sem a nyní byli se mnou společně ve sklepě. Jejich překrásné panství bylo zničeno a sklepy byly vyhozeny do povětří střelami."

NĚMCI JSOU NYNĚ PÁNŮ PALESTINY.

Palestina stala se nyní německou provincií v pravém slova tohoto smyslu, dle prohlášení Dr. Edmonda Pasternaka, jenž po mnohých minulých letech provozoval prakti lékařskou v Jerusalemě a nyní vrátil se do Londýna. Po prohlášení války Pasternak byl zatčen, ale později na zakročení anglických autorit, které za něho nabývaly výměnu, byl propuštěn a dovoleno mu vrátiti se do Evropy.

"V Jerusalemě samém nalézá se v přítomné době na 4,000 pruských důstojníků," vyprávěl Dr. Pasternak. "Je tu velké množství německých lékařů a úředníků. Velitelem každého vojenského oddílu tureckého je Němec. Stáb Djemal pašá sestává výhradně z německých důstojníků.

"Tyfová horečka strašně řádí mezi tureckým vojskem. Němci snaží se vědecky její řádění ob-

mezi. V jejich péči nalézá se bakteriologický institut, který má le vyrábět velké množství sera na očkování proti této chorobě.

"Palestina je zničenou zemí v přítomné době. Zásoby potravin jsou velmi malé; co bylo, všechno bylo odevzráno vojenským autoritám. Občanské obyvatelstvo ponecháno bylo v bídě a nouzi. Pokrok židovské kolonisace byl úplně zastaven a utrpeťi takové škody, že nebude možno je napravit v několika letech.

"Djemal pašá zabíjel pronásledování židů hned, jak ujal se správy provincie. Prvním jeho činem bylo, že vstoupil do Anglické Palestinské banky a žádal za vydání hotových peněz. Na štěstí ale všechny peníze byly předsed poslány na bezpečné místo a turecký velitel rozložlen nad tím, že jeho plány se mu zhatily, nařídil zatčení bankovního ředitele. Tento, aby zachránil svoji hlavu, stal se poddaným Ottomanské říše.

"Djemal pašá vypudil židy z Jaffy. Po té nařídil, aby třicet židovských předáků z Jaffy dopraveno bylo do Jerusalema. Šestnáct z nich bylo propuštěno po několikadenním vězení. Osud ostatních čtrnácti ale není znám.

"Djemal pašá hrozil zabavením majetku, vlastněného židy, ale prozatím spokojil se tím, že nechal spáliti všechny knihy, psané v staré hebrejštině. Vydal pak nařízení, že zionistická literatura musí býti zničena a že náleží její u některých ze židů bude znemátnati smrt pro něho.

"Vypuzení židů z Jaffy dělo se způsobem násilnickým. Když některý parník neutrální moci přistál v přístavišti, židé byli vypuzováni ze svých obydlí a hnáni k dokům. Žádnému z nich nebylo dovoleno, aby vzal si něco ze svého majetku. Židé, kteří přešli z Jaffy, nevezli s sebou ničem a byli odkázáni na veřejnou dobročinnost. Je smutno si pomyslet, že toto řádění děje se s vědomím německé vlády, která v Palestině má tak mnoho zástupců."

JOHN J. OSTROMIC
praktický plumbař,
licencovaný pro Omahu a South Omahu,
vykonává vždy první třídy v oboru plumbařském, zavádění spodního topení, plynová, vodováha a pod. Opravy jsou naší zvláštností a vykonáváme je k úplnému uspokojení. Veškeré práce věnuje se ta největší péce. Výpočty zdarma. Zvolejte nás telefonem: Tyler 1299.
Dílna: 1414 Jižní 13. ulice, Omaha, Nebraska.

Moderně zařízený a největší
farnický a uzenářský závod
vlastní nejstarší řezník,
V. F. KUNCL
č. 1244 So. 13th St., Omaha.
Má na skladě vždy velké zásoby čerstvého různého masa, jakoz i znamenitých domácích uzenářských výrobků. Ceny levnější nežli kdekoliv jinde. Zboží možno objednat telefonem.
Douglas 1198.

POZEMKY v přímořském Texasu
Následkem obchodní tísně přišlo mnoho ruličských pozemků do prodeje za poměrně velmi nízké ceny. Možno koupiti mnoho farm za ceny mnohem nižší, nežli před 4 roky. Ti, kteří zde byli na přehlídce a zamlouvali se jim na se krajina, udíli by se vrátiti, neboť nalézou mnohde láze v blízkosti tohoto města. Mám jednu farmu o 113 akrech, 45 akrů pole, domek a třech světnicích, domek o dvou světnicích, obarvené a nové krych, větrák a hluboká studna; jen míli od vysoké školy, míli od Roseburg a míli od Richmondu, slednáho to města. Proám po \$63.00 akr na míro splátky.
Dále farma asi 150 akrů v tom sa mám ukult; učen lena, vzdáleno asi 30 akrů; residence asi o 4 světnicích, krych větrák, při stěrcevané cestě. Cena \$47.50 akr.
Dále na venkově mám více pozemků za ceny nižší.
Píšte mi aucho se přijete podávat.
Jos. Dědek,
Roseburg, Texas.

PRESIDENT BUDE PŘEHLÍŽETI MOHUTNÉ LOĎSTVO.

Příští týden atlantická eskadra amerického válečného loďstva shromáždí se k největšímu manévru v historii téhož a částí manévru bude přehlídka loďstva prezidentem Wilsonem.